
ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ И КОМУНИКАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И ДАНЪЧНИТЕ ПРИХОДИ В СЛАБО РАЗВИТА ИКОНОМИКА

Корделия Онийнйечи Омодеро¹

¹Университет Ковенант, Ота, щат Огун, Нигерия

E-mail: 1onyinyechi.omodero@covenantuniversity.edu.ng

Резюме: През годините информационните и комуникационните технологии си проправят път в развитите страни, а чрез трансфер на технологии бързо се разширяват и в по-слабо развитите. Тези технологични постижения осигуряват различни икономически ползи за развиващите се страни като Нигерия. Освен че развиват пазарите, нововъведенията в областта на информационните и комуникационните технологии повишава приходите в държавния бюджет посредством въведения специфичен данък върху приходите на търговските предприятия с технологични дейности. Основната цел на изследването е да се проучи влиянието на националното данъчно облагане на развитието на информационните комуникационни технологии върху общите данъчни приходи в Нигерия. Проучването обхваща периода от 2010 г. до 2019 г., като се използват статистически данни от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Федералната данъчна служба (ФДС) на Нигерия. Зависимата променлива е общият данъчен приход, а независимите променливи са националният данък за развитие на информационните технологии (НДРИТ) и отвореността на търговията. Резултатите от регресионния анализ показват, че НДРИТ има значително положително влияние върху общия данъчен приход при ниво на значимост от 1%, докато отвореността на търговията допринася за данъчните приходи при ниво на значимост от 10%. И двата резултата са значими и валидни. Политическите изводи са, че правителството трябва да подкрепя общия ръст на информационните и комуникационните технологии в страната с цел да поощри създаването на международни бизнес отношения и да увеличи данъчните приходи в страната. Въз основа на резултатите от проучването

се препоръчва да се осигури стабилно подаване на електроенергия с цел ефективно прилагане на информационни комуникационни технологии като например интернет свързаност, разработване на уебсайтове и ефективни операции.

Ключови думи: данъчно облагане, ИКТ, телекомуникации, информационно и технологично развитие

Тази статия се **цитира**, както следва: **Омодеро, К. (2023)**. Данъчно облагане на информационните и комуникационните технологии и данъчните приходи в слабо развита икономика. Народностопански архив, (1), с. 46-61.

URL: nsarhiv.uni-svishtov.bg

DOI: <https://doi.org/10.58861/tae.ea-nsa.2023.1.03.bg>

JEL: E62, L86, L96, M15.

* * *

1. Въведение

Националният данък за развитие на информационните технологии (НДРИТ) в Нигерия е данък, с който се облага brutната печалба на предприятията. С този данък се облагат мобилни оператори, доставчици на телекомуникационни услуги, интернет доставчици, банки, застрахователни компании и други фирми с оборот над 100 милиона найра. НДРИТ е въведен със Закона за Националната агенция за развитие на информационните технологии (CAP N156 LFN 2004 (с изменения и допълнения)) и е със ставка 1% от печалбата преди данъци. Методиката за деклариране подаване на задължения по НДРИТ е същата като тази за деклариране на задълженията за данък върху доходите на юридическите лица. Информацията за задължението по НДРИТ се включва в данъчната декларация за дохода на дружеството (Igweonu & Akintola, 2019). Всъщност, законът изисква за оценката на задължението по НДРИТ да отговаря Федералната данъчна служба (ФДС), а не данькоплатецът. Чл. 16 от Закона за Националната агенция за развитие на информационните технологии задължава ФДС да определя кои фирми са задължени да плащат НДРИТ в допълнение към данъка върху доходите на юридическите лица (ДДЮЛ) и/или данъка върху печалбата от добив и преработка на петрол (ДПДПП). Обикновено ФДС оставя данькоплатците да определят дали да подават декларации за облагане по ДДЮЛ или ДПДПП и следователно, за да спази изискванията на Закона за НДРИТ, ФДС трябва да прецени дали дадена фирма подлежи на облагане с НДРИТ или към момента на подаване на

декларациите за облагане с ДДЮЛ/ДПДПП или в края на срока за подаване на тези декларации (Yusuf, 2021). При невнасяне на задължението по НДРИТ в законоустановения срок, компаниите подлежат на глоба в размер на 10% от дължимия данък. Това означава, че при неплащане на данъка в рамките на 30 дни след получаване на данъчно известие от ФДС компанията ще трябва да плати дължимия данък + 10% от дължимия данък + лихва за периода на просрочие по текущия минимален лихвен процент за скотиране на Централната банка на Нигерия.

Секторът на информационните технологии (ИТ) представлява не само солидна данъчна основа в съвременните индустриализирани икономики, но е и самите ИТ стават все по-важни за икономиката, сигурността и общото благосъстояние на държавата (Abdulkarim, 2020). Това са може би някои от причините, поради които федералното правителство на Нигерия избра да въведе националния данък за развитие на информационните технологии (НДРИТ), чиято цел е да осигури фонд за финансиране на реформи в Нигерия, чрез които страната да се възползва по-добре от предимствата на ИТ и ИТ сектора (Abdulkarim, 2020). Тъй като Законът за НДРИТ не освобождава изрично или имплицитно чуждестранните предприятия от плащането на този данък, чуждестранните компании трябва да се съобразят с необходимостта от внасяне задълженията по НДРИТ (Deloit, 2021). Ако категоризацията на дадена компания е неясна, тя трябва да се съобрази със закона, уреждащ видовете предприятия, подлежащи на облагане с НДРИТ. Този закон обединява Закона за банките и другите финансови институции, Закона за застраховането, Закона за пенсионната реформа и Закона за нигерийските комуникации. Ако дадена компания се управлява от някой от органите, създадени по силата на гореспоменатите закони, то тя почти сигурно подлежи на облагане с таксата НДРИТ (Yusuf, 2021). Тя може също така да се свърже с Националната агенция за развитие на информационните технологии и/или ФДС за да провери дали подлежи на облагане с този данък. Затова би било чудесен ход ако Националната агенция за развитие на информационните технологии изготви правилник за прилагане на закона, включващ изчерпателен списък на предприятията, подлежащи на облагане с него (Yusuf, 2021).

Националната агенция за развитие на информационните технологии (НАРИТ) е правителствена организация, създадена със Закона за НАРИТ от 2007 г. като федерално министерство на комуникациите на Федерална Република Нигерия за прилагане на политиката в областта на ИКТ. Тя отговаря единствено за създаването на програми, които подпомагат свързаните с ИКТ операции на страната. Освен това НАРИТ отговаря и за прилагането на политики и насоки за развитието на ИКТ в Ниге-

рия. Агенцията отговаря за улесняването на внедряването на информационни и комуникационни технологии и за надзора на използването на далекосъобщителни мрежи, както и на други видове способности за обмен на цифрова информация като заместител на информацията на хартиен носител в държавни органи, търговски организации, общественото образование, личния и публичния сектор, трудово-правните взаимоотношения и други области, в които онлайн комуникациите могат да улеснят обмена на данни и информация. Агенцията осъществява мерки за насърчаване на използването на информационни технологии във всички области на живота в Нигерия, като например разработване на принципи за изграждане на мрежова инфраструктура и интелектуални центрове и прилагане на подходящи регулаторни норми и стимули за насърчаване на инвестициите на частния сектор в информационни технологии; установяване на ключови области на информационните технологии, които изискват участие и развитие на научните изследвания; подобряване на обществената безопасност и динамиката на сектора. Освен това тя консултира правителството относно методите за насърчаване на ръста на информационните технологии в Нигерия, включително въвеждането на подходящи закони за информационните технологии, за насърчаване на достъпа до интернет и интранет в Нигерия и за подкрепа на по-ефективно електронно управление посредством интернет чрез стартиране на втората програма от закона.

Съгласно Закона за НАРИТ от 2007 г., Изпълнителният Съвет има право: а) да приведе в действие цялостната стратегия за администриране на работата на Агенцията; б) да организира Националния фонд за развитие на информационните технологии, създаден съгласно Чл. 12 от този закон; в) да наема, повишава, отменя, премахва и упражнява дисциплинарен контрол върху Изпълнителния Съвет и висшето ръководство на Агенцията; и г) да създаде в Агенцията в толкова организационни звена, колкото счита за необходимо за успешното изпълнение на нейната роля. С други думи, Управителният съвет на НАРИТ има право да разработва обща политика за администриране на дейността на Агенцията, както и да администрира Националния фонд за развитие на информационните технологии, създаден по реда на Чл. 12 от закона, както и да предлага възможности за мотивиране на използването на информационните технологии във всички аспекти на живота в Нигерия, включително създаването на центрове за информационни технологии.

Редица научни изследвания показват засилен интерес към изследването на въздействието на въвеждането на ИКТ върху икономическия растеж на развиващите се страни в Близкия изток и Северна Африка (БИСА) (Hassan, 2005; Sassi & Goaid, 2013) и Субсахарска Африка (ССА) (Albiman & Sulong, 2016; Andrianaivo & Kangni, 2011; Lee, Levendis, &

Gutierrez, 2012; Wamboye, Tochkov, & Sergi, 2015). Докато все по-голям брой изследвания потвърждават, че разпространението на ИКТ има положителна и значима роля за засилване на икономическия растеж, особено в развитите страни (Inklaar, O'Mahony, & Timmer, 2005; Koutroumpis, 2009; Roller & Waverman, 2001), някои други емпирични изследвания на тази връзка констатираат обратното (Sassi & Goaid, 2013; Vu, 2011). Много други проучвания установяват, че разпространението на ИКТ има отрицателно въздействие върху икономическия растеж в много страни и региони по света (Dewan & Kraemer, 2000; Papaioannou & Dimelis, 2007; Pohjola, 2002; Pradhan, Arvin, & Norman, 2015; Yousefi, 2011). От същата гледна точка много по-ранни изследвания са фокусирани върху развиващите се страни и са използвали различни иконометрични модели и данни за различните държави, за да проучат връзката между разпространението на ИКТ и икономическия растеж (Aghaei & Rezagholizadeh, 2020; Andrianaivo & Kpodar, 2011; Nasab & Aghaei, 2009; Pradhan et al., 2015; Pradhan, Mallik, & Bagchi, 2018; Sassi & Goaid, 2013). Тези проучвания дават двусмислени резултати и довеждат до много спорове между експертите относно ефекта от проникването на ИКТ върху икономическия растеж в бедните държави. Този все още недостатъчно проучен въпрос мотивира и настоящото изследване. Целта на изследването е да изясни приноса на националния данък за развитие на информационните технологии (НДРИТ) към общата сума на данъчните приходи в Нигерия. Този въпрос досега не е бил проучван.

2. Преглед на литературата

Yuda (2013) изследва влиянието на ИКТ за повишаване на ефективността на данъчната администрация и събираемостта на данъчни приходи в Танзания. През 2001 г. администрацията внедрява ИКТ с цел да ускори обработката и да осигури по-бърз достъп до данъчните документи. На базата на качествен анализ, изследването показва, че ИКТ са оказали положително влияние върху работата на данъчната администрация и събираемостта на данъчните приходи в Танзания като са намалили оперативните разходи, елиминирали са забавянето на документооборота по конвенционалната поща, повишили са събираемостта и са намалили данъчните измами. С емпирично проучване на въздействието на ИКТ върху счетоводната практика, Efunboade (2014) изследва ефекта на ИКТ върху управлението на данъците в Нигерия. Проучването изследва подробно различните ползи от използването на ИКТ в областта на данъчното облагане. То включва анкета и лични интервюта, които са оценени с помощта

на описателен анализ. Резултатите от изследването подчертават степента на полезност на ИКТ за основните дейности на данъчната администрация на Нигерия, но не отчита някои основни фактори като например степента на компютърна грамотност и нивото на информационната инфраструктура. Общият извод от изследването е, че ИКТ имат положителен ефект върху управлението на данъците в страната.

Olatunji и Ayodele (2017) оценяват въздействието на цифровите технологии върху данъчната система в югозападния регион на Нигерия. Въз основа на анкети са събрани данни, които след това са анализирани с помощта на множество линейни регресии и корелационен коефициент на Пийърсън. Според публикацията използваните ИКТ, които включват онлайн подаване на данъчни декларации (ОПДД), онлайн данъчна регистрация (ОДР) и онлайн плащане на данъци (ОПД), намаляват данъчните постъпления съответно с -1,9%, 7,3% и 31,5% ($p = 0,85$, $0,526$ и $0,00$). Също така се констатира че отношението между ОПДД, ОДР и ОПД и събираемостта на данъци е съответно -5,9% ($p = 0,520$), 9,7% ($p = 0,290$) и 0,344 ($p = 0,000$). По този начин проучването установява, че информационните технологии подобряват събираемостта и организацията на фискалните процеси. Bahini и Qaffas (2018) анализират влиянието на общите и комуникационните технологии върху икономическия ръст в развиващите се региони и територии в Близкия изток и Северна Африка (БИСА) и Субсахарска Африка (ССА) от 2007 г. до 2016 г. Резултатите от иконометричния модел показват, че освен стационарните телефони, други информационни и комуникационни технологии като мобилни телефони, интернет и широколентова свързаност са основните двигатели на икономическото развитие в развиващите се страни от БИСА и ССА в периода 2007-2016 г.

Използвайки панелни данни от 40 страни, Naftu (2019) емпирично изследва влиянието на мобилните телефони и интернет върху дохода на глава от населението в Субсахарска Африка от 2006 до 2015 г. Анализът е базиран на устойчив двустепенен модел на Гаусова смес. След изглаждане на влиянието на редица други фактори, резултатите показват, че увеличаването на използването на мобилни телефони допринася значително за БВП на глава от населението в региона. Увеличение на насищането с мобилни телефони от 10% води до 1,2% увеличение на БВП на глава от населението. В резултат на това разширяването на достъпа до смартфони има критично значение за намаляване на неравенството на територията чрез повишаване на доходите на глава от населението. По време на проучвания период обаче интернет не оказва влияние върху БВП на глава от населението. Adegbite, Wojuwon и Adegbite (2019) изследват влиянието на ИКТ върху данъчните приходи в щата Ойо. Първичните данни са събрани

чрез анкетиране на служителите от Данъчната администрация на щата Ойо и други данъкоплатци. От изпратените триста и петдесет (350) анкети са попълнени и върнати 300. За потвърждаване на работната хипотеза данните са подложени на обобщен анализ, хи-квадрат, дисперсионен анализ (ANOVA) и многовариантен анализ на дисперсията (MANOVA) и ковариацията. Установено е, че ИКТ имат голямо и статистически значимо влияние върху генерирането на данъчни приходи в щата Ойо. ИКТ е особено успешна техника за увеличаване на данъчните постъпления.

Umaru, Nasiru и Yusuf (2019) използват анкетен подход за събиране на данни от представителна извадка от респонденти. Изследваната популация включва както старши, така и младши служители от Държавната данъчна служба на щата Адамава в гр. Йола. От анкетирания общо 483 служители е съставена представителна извадка от 210 респонденти. Използвани са първични и вторични данни, като хипотезата е изследвана с помощта на регресионен анализ с ниво на значимост 0,05. Приносът на отделните променливи в модела показва, че t – статистиката е с положителен знак (1,770, 0,844, 7,445) и е статистически значима при 5%. F – статистиката (264.448) допълнително разкрива, че линиите на тренда заедно представляват променливата на отговора. Статистически значимият резултат (P 0,05) показва, че информационните иновации са оказали значително влияние върху данъчната администрация на щата Адамава в гр. Йола. Също така е установено, че ИТ съоръженията (цифрови устройства, интернет свързаност) не се поддържат регулярно, че няма платформа за уеб интерфейс за електронно плащане на данъци, която да позволява на компаниите удобно да плащат дължимите данъци онлайн; няма подходящо онлайн средство за работна станция, което да подпомага събирането на данъци.

Предвид значението, което придобиват ИКТ в последно време, Ajala и Adegbe (2020) проучват тяхното въздействие върху оперативното данъчно оценяване в Нигерия. Проучването е базирано на качествен анализ. Групата на респондентите включва 2857 мениджъри и административни служители от шест мултинационални корпорации в Лагос от Федералната данъчна служба в Лагос и Службата за вътрешни приходи на Лагос. За определяне на размера на извадката от 641 респонденти е използван подходът на стратифицираната извадка по формулата на Krejcie и Morgan. Стойностите на алфа надеждността на Кронбах са в диапазона от 0,88 до 0,96. Проучването на данните, използващо описателна статистика и инференциална статистика, показва, че информационните технологии имат статистически значимо благоприятно влияние върху оперативното изчисляване на данъците. Mallick (2021) оценява ефекта от инфраструк-

турата на информационните и комуникационните технологии и систематичния преглед при мобилизирането на ресурси от преки и непреки данъци за интегрираните правителства на Индия в централните, щатските и съюзните територии от 1990–1991 г. до 2017–2018 г. Като се има предвид, че нововъведеният режим на данъка върху стоките и услугите (GST) не се различава съществено от този за използвания преди това данък върху добавената стойност (ДДС) по отношение на събирането на доходи на всеки етап върху добавяне на стойност в производството и търговията, а е по-скоро разширение на ДДС (който съществува от 2005 г. в повечето щати и територии на Съюза до 1 юли 2017 г.), проучването се опита да оцени отговорността на институциите/управлението за оказване на данъчни услуги онлайн и използване на съвременна ИКТ инфраструктура. Резултатите показват, че ИКТ инфраструктурата и качеството на управление нямат съществено благоприятно влияние върху общите потоци на данъчни приходи.

3. Подход

Количественият метод в изследването е множествен регресионен модел. Изследването разглежда въздействието на данъка върху информационните и комуникационните технологии върху конвенционалния общ бюджетен приход от данъци в Нигерия. Данните, получени от източниците, изброени в таблица 1, са анализирани с помощта на програмата Статистически пакет за социални науки (SPSS). Статистиката обхваща периода от 2010 до 2019 г.

Таблица 1.

Описание на променливите и източници

Променлива	Описание	Източник
TXRVN	Общ данъчен приход	Федерална данъчна служба (ФДС) https://www.firs.gov.ng/tax-statistics-report/
NITDL	Национален данък за развитие на информационните технологии	Федерална данъчна служба и ОИСП https://www.firs.gov.ng/tax-statistics-report/ и https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REVENGA
TOPNS	Отвореност на търговията	Индикатори за развитието на Световната Банка и Статистически бюлетин на CBN https://data.worldbank.org/indicator/NE.TRD.GNFS.ZS?locations=NG

Източник: Компиляция на автора, 2022.

Основното уравнение в изследването е:

$$Y = \beta_0 + \beta X_1 + \beta X_2 + \dots + \mu_{it}$$

Където

Y = Общ данъчен приход (зависима променлива);

X = Национален данък за развитие на информационните технологии (независима променлива)

β = Константа

μ_{it} = Обхват на грешката

За целите на изследването това уравнение може да се представи по-точно като:

$$\text{LOGTXRVN} = \beta_0 + \beta_1 \text{LOGNITDL} + \beta_2 \text{LOGTOPNS} + \mu_{it}$$

Където:

TXRVN = Общ данъчен приход; NITDL = Национален данък за развитие на информационните технологии; TOPNS = Отвореност на икономиката [(Износ – Внос)/БВП].

β_0 = Измерител на предварителната оценка на ограничението

β_1 - β_2 = интервал; μ_{it} = Обхват на грешката.

4. Резултати и интерпретация

Таблица 2.

Дескриптивна статистика

	N	Минимум	Максимум	Средна		Ст. откл.
	Стат.	Стат.	Стат.	Стат.	Ст. грешка	Стат.
TXRVN	10	3.45317	3.72599	3.6318474	.02896475	.09159458
NITDL	10	3.76982	4.08810	3.9733397	.03329323	.10528243
TOPNS	10	5.32424	5.66908	5.5157854	.03424311	.10828622
Валиден N	10					

Източник: Изчисления на автора, 2022.

Таблица 2 представя статистически всички фактори, които са използвани в изследването. Минималните стойности за TXRVN, NITDL и TOPNS в Таблица 2 са съответно 3.45, 3.77 и 5.32. Максималните стойности за TXRVN, NITDL и TOPNS са съответно 3.72, 4.09 и 5.67. Средно-аритметическите стойности за TXRVN, NITDL и TOPNS са съответно 3.63, 3.97 и 5.51.

Въпреки че стандартните отклонения на TXRVN, NITDL и TOPNS (със стойности съответно 0.09, 0.10 и 0.11) показват по-малък спред, тези стойности не следва да се считат за нещо лошо и спомагат за доказване на

валидността и нормалността на изследваните динамични редове. Следователно, стандартното отклонение на всички променливи показва, че разпределението на данните е с намален спред.

Таблица 3.

Корелации

		LOG TXRVN	LOG NITDL	LOG TOPNS
LOGTXRVN	Pearson Correlation	1	.734*	.337
	Sig. (2-tailed)		.016	.340
	N	10	10	10
LOGNITDL	Pearson Correlation	.734*	1	-.079
	Sig. (2-tailed)	.016		.828
	N	10	10	10
LOGTOPNS	Pearson Correlation	.337	-.079	1
	Sig. (2-tailed)	.340	.828	
	N	10	10	10

Източник: Изчисления на автора, 2022 г.

*. Корелацията е значима при ниво 0.05 level (2-tailed).

Матрицата на асоциациите за това изследване е показана в Таблица 3, в която LOGTXRVN има значима и положителна връзка с LOGNITDL със стойност на корелацията от 73,4% при ниво 5%. Изводът е, че въпреки неотдавнашното му въвеждане в Нигерия, данъкът върху информационните и комуникационните технологии има благоприятно въздействие върху бюджетната данъчна основа. Той допринася положително за цялостния икономически растеж на Нигерия. Освен увеличаването на държавните приходи, той също така помага на страната да следва глобалната тенденция за технически икономически напредък. С напредването на информационните и комуникационните технологии, земното кълбо бързо се превръща в глобално село. Връзката между LOGTXRVN и LOGTOPNS е слаба, но връзката между LOGNITDL и LOGTOPNS е силна и отрицателна.

Таблица 4 обобщава общото отношение между независимите фактори и зависимата променлива. $R = 83,4\%$, което показва, че зависимата променлива има значителна връзка с независимите променливи. Коефициентът на интерпретация R Square показва, че независимите променливи представляват 69,6% от колебанията в данъчните приходи в Нигерия. Стандартната грешка на оценката е 0,05, което е по-малко от 1 и което показва, че няма неточност в прогнозата ни за това проучване. Резултатът

от теста на Дърбин-Уотсън е близо до 2, което показва, че в модела няма автокорелация.

Таблица 4.

Обобщение на модела

Модел	R	R ²	Коригиран R ²	Ст. грешка на оценката	Durbin - Watson
1	.834	.696	.609	.05727596	2.341

Източник: Изчисления на автора, 2022 г.

Предиктори: (Константа), LOGNITDL, LOGTOPNS

Зависима променлива: LOGTXRVN

Таблица 5.

ANOVA

Модел		Сума на квадрати	df	Средни квадрати	F	Значим ост
1	Regression	.053	2	.026	8.008	.016
	Residual	.023	7	.003		
	Total	.076	9			

Източник: Изчисления на автора, 2022 г.

Зависима променлива: LOGTXRVN

Предиктори: (Константа), LOGNITDL, LOGTOPNS

От резултатите от еднофакторния дисперсионен анализ (ANOVA) в Таблица 5 се вижда, че F-статистиката е 8,008 с p-стойност 0,01, което показва ниво на значимост от 1%. Резултатът също така предполага, че прогнозните фактори влияят колективно върху генерирането на данъчни приходи и моделът за това проучване е адекватен. Според данните в Таблица 6 няма мултиколинеарност, което се доказва от коефициента на инфлационна дисперсия (VIF) от 1, който е по-малък от нивото на значимост от 10%.

В Таблица 6 са показани индивидуалните резултати за предикторите. Видно е, че LOGNITDL има голямо благоприятно въздействие върху общия приход от данъци в Нигерия. Отвореността на търговията има благоприятен ефект върху данъчните приходи и е значителна при ниво 10%. Тази констатация е потвърждава изводите на (Adegbite et al., 2019; Ajala and Adegbe, 2020; Bahrini and Qaffas, 2018; Efunboade, 2014; Olatunji and Ayodele, 2017; Yuda, 2013) (Adegbite et al., 2019; Аджала и Адегби, 2020; Бахрини и Кафас, 2018; Ефунбоаде, 2014; Олатунджи и Айоделе, 2017; Yuda, 2013), но противоречи на резултатите на Mallick, 2021, според когото ИКТ инфраструктурата и качеството на управление

нямат значително благоприятно влияние върху общите данъчни приходи в Индия.

Таблица 6.

Коефициенти

Model	Не-стандартизиранни коефициенти		Стандартизиранни коефициенти Beta	Т-тест	Значимост	Колинеарни статистики	
	B	Ст. грешка				Допуск	VIF
(Константа)	-.87	1.25		-.69	.512		
LOGNITDL	.66	.18	.765	3.66	.008***	.994	1.006
LOGTOPNS	.34	.18	.398	1.90	.099**	.994	1.006

Източник: Изчисления на автора, 2022 г.

Зависима променлива: LOGTXRVN

*** Значимост при 1%; ** Значимост при 10%

Заклучение и препоръки

Основната цел на това проучване е да разгледа въздействието на националното данъчно облагане на развитието на информационните и комуникационните технологии върху общите данъчни приходи в Нигерия. Анализът обхваща периода от 2010 до 2019 г. като се използват статистически данни от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Федералната данъчна служба (ФДС) на Нигерия. Зависимата променлива е общият данъчен приход, а независимите променливи са националният данък за развитие на информационните технологии (НДРИТ) и отвореността на търговията. Резултатите от регресионния анализ показват, че НДРИТ има значително положително влияние върху общия данъчен приход при ниво на значимост от 1%, докато отвореността на търговията допринася за данъчните приходи при ниво на значимост от 10%. И двата резултата са значими и валидни. Политическите изводи са, че правителството трябва да подкрепя общия ръст на информационните и комуникационните технологии в страната с цел да поощри създаването на международни бизнес отношения и да увеличи данъчните приходи в страната. Изводите са, че комуникационната стационарна инфраструктура, която дублира мобилните мрежи и се състои предимно от надземни кабели, е по-уязвима от тежки метеорологични условия от подземните оптични кабели, тъй като не зависи от околната среда (Amado et al., 2021).

Въз основа на резултатите от проучването се препоръчва да се осигури стабилно подаване на електроенергия с цел ефективно прилагане на информационни комуникационни технологии като например интернет свързаност, разработване на уебсайтове и ефективни операции.

Използвани източници

- Abdulkarim, A. (2020). *The National Information Technology Development Levy (NITDL)*. Extracted on December 31, 2021 from: <https://unilorintaxclub.com.ng/2020/05/14/the-national-information-technology-development-levy-nitdl-by-abeeb-abdulkarim/>.
- Adegbite, T.A., Bojuwon, M., & Adegbite, A.F. (2019). The Impact of ICT on Taxation: Evidence from Oyo State. *Copernican Journal of Finance & Accounting*, 8(4), 7–25. <http://dx.doi.org/10.12775/>.
- Aghaei, M., & Rezagholizadeh, M. (2020). The Impact of Information and Communication Technology (ICT) on Economic Growth in the OIC Countries. *Economic and Environmental Studies*, 17(2 (42)), 257-278. <https://doi.org/10.25167/ees.2017.42.7>.
- Ajala, M.O.O., & Adegbie, F.F. (2020). Effects of information technology on Effective tax Assessment in Nigeria. *Journal of Accounting and Taxation*, 12(4), 126-134. DOI: 10.5897/JAT2020.0416.
- Albiman, M.M., & Sulong, Z. (2016). The role of ICT use to the economic growth In Sub-Saharan African region (SSA). *Journal of Science and Technology Policy Management*, 7(3), 306-329. <https://doi.org/10.1108/JSTPM-06-2016-0010>.
- Amado, C., Karlyn, S., Ajay, K., Ryan, C., & Justin, H. (2021). Building a resilient telecommunications Sector in Puerto Rico in the Aftermath of Hurricanes Irma and Maria. *Journal of Critical Infrastructure Policy*, 2(1), 75-96. DOI: 10.18278/jcip.2.1.7.
- Andrianaivo, M., & Kangni, K. (2011). *ICT, Financial Inclusion, and Growth: Evidence from African Countries*. Working Paper No. 11/73, International Monetary Fund, IMF Working Paper. Available online at: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/ICT-Financial-Inclusionand-Growth-Evidence-from-African-Countries-24771>.
- Bahrini, R., & Qaffas, A.A. (2018). Impact of information and communication

- Technology on Economic growth: Evidence from developing countries. *Economies*, 7(1), 1-13. <https://doi.org/10.3390/economies7010021>.
- Delloitte (2021). *National Information Technology Development (NITD) Levy: What You should Know and Do About It*. <https://www.proshareng.com/news/Taxes%20&%20Tariffs/National-Information-Technology-Development--NITD--Levy--What-You-Should-Know-and-Do-About-It/56448>.
- Dewan, S., & Kraemer, K.L. (2000). Information technology and productivity: Preliminary Evidence from country-level data. *Management Science*, 46(4), 548–62. <https://doi.org/10.1287/mnsc.46.4.548.12057>
- Efunboade, A.O. (2014). Impact of ICT on tax administration in Nigeria. *Computer Engineering and Intelligent Systems*, 5(8), 26-29.
- Haftu, G.G. (2019). Information communications technology and economic growth
In Sub-Saharan Africa: A panel data approach. *Telecommunications Policy*, 43(1), 88-99. <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2018.03.010>.
- Hassan, M. K. (2005). *FDI, Information Technology and Economic Growth in the MENA Region*. 10th ERF Paper. Available online at: <http://www.mafhoum.com/press6/171T42.pdf>.
- Igweonu, T., & Akintola, S. (2019). *FIRS: National Information Technology Development Levy*. Retrieved on December 31, 2021 from: <https://www.aluko-oyebode.com/insights/3732/>.
- Inklaar, R., O'Mahony, M., & Timmer, M. (2005). ICT and Europe's productivity
Performance: Industry-level growth account comparisons with the United States. *Review of Income and Wealth*, 51(4), 505–36. <https://doi.org/10.1111/j.1475-4991.2005.00166.x>.
- Koutroumpis, P. (2009). The economic impact of broadband on growth: A Simultaneous Approach. *Telecommunications Policy*, 33(9), 471–485. <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2009.07.004>.
- Lee, S. H., Levendis, J., & Gutierrez, L. (2012). Telecommunications and Economic growth: An Empirical analysis of Sub-Saharan Africa. *Applied Economics*, 44(4), 461– 69. <https://doi.org/10.1080/00036846.2010.508730>
- Nasab, E. H., & Majid, A. (2009). The effect of ICT on economic growth: Further evidence. *International Bulletin of Business Administration*, 10(1), 46–56.

- NITDA (2007). *National Information Technology Development Agency Act 2007*. Act No. 28. Published in the Federal Republic of Nigeria official Gazette No. 99. Vol. 94, Lagos 5th October 2007.
- Olatunji, O.C., & Ayodele, K.B. (2017). Impact of information technology on Tax Administration in Southwest, Nigeria. *Archives of Business Research*, 5(9), 139-150. DOI: 10.14738/abr.59.3549.
- Papaoannou, S.K. & Dimelis, S.P. (2007). Information Technology as a Factor of Economic Development: Evidence from Developed and Developing Countries. *Economics of Innovation and New Technology*, 16(3), 179-194, <https://doi.org/10.1080/10438590600661889>.
- Pohjola, M. (2002). The New Economy: facts, impacts and policies. *Information Economics and Policy*, 14(2), 133-144. [https://doi.org/10.1016/S0167-6245\(01\)00063-4](https://doi.org/10.1016/S0167-6245(01)00063-4).
- Pradhan, R.P., Arvin, M.B., & Norman, N.R. (2015). The dynamics of information And Communications technologies infrastructure, economic growth, and financial development: Evidence from Asian countries. *Technology in Society*, 42(1), 135-149. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2015.04.002>.
- Pradhan, R.P., Mallik, G., Bagchi, T.P. (2018). Information communication Technology (ICT) Infrastructure and economic growth: A causality evinced by cross-country panel data. *IIMB Management Review*, 30(1), 91-103. <https://doi.org/10.1016/j.iimb.2018.01.001>.
- Roller, L., & Waverman, L. (2001). Telecommunications Infrastructure and Economic Development: A Simultaneous Approach. *American Economic Review*, 91 (4): 909-923. DOI: 10.1257/aer.91.4.909.
- Sassi, S. & Goaid, M. (2013). Financial development, ICT diffusion and economic Growth: Lessons from MENA region. *Telecommunications Policy*, 37(4-5). 252-261. <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2012.12.004>.
- Umaru, A.F., Nasiru, M., & Yusuf, S.K. (2019). Information technology and tax Administration in Adamawa State Board of Internal Revenue Yola – Nigeria. *Dutse Journal of Economics and Development Studies*, 7(1), 13-22.
- Vu, K.M. (2011). ICT as a source of economic growth in the information age: Empirical Evidence from the 1996–2005 period. *Telecommunications Policy*, 35(4), 357-372. <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2011.02.008>.

- Wamboye, E., Tochkov, K. & Sergi, B. (2015). Technology Adoption and Growth In Sub-Saharan African Countries. *Comparative Economic Studies*, 57(1), 136–167. <https://doi.org/10.1057/ces.2014.38>.
- Yousefi, A. (2011). The impact of information and communication technology on Economic Growth: evidence from developed and developing countries. *Economics of Innovation and New Technology*, 20(6), 581-596. <https://doi.org/10.1080/10438599.2010.544470>.
- Yusuf, N. (2021). *Nigeria's National Information Technology Development Levy*. Retrieved On December 31, 2021 from: <https://news.bloombergtax.com/daily-tax-report-international/nigerias-national-information-technology-development-levy>.

Д-р Корделия Онийнйечи Омодеро е преподавател по счетоводство в катедрата по счетоводство в Covenant University Ota в щата Огун, Нигерия. Тя е асоцииран член на Института на дипломираните счетоводители на Нигерия. Тя има бакалавърска степен по счетоводство от Държавния университет Ривърс в Нигерия, магистърска степен по счетоводство от Държавния университет Имо в Нигерия и докторска степен по счетоводство от Университета по земеделие на Майкъл Окпара в Умудике, Умуахия, щат Абия, Нигерия. Нейните **научни интереси** включват, наред с други неща, данъчно облагане, фискален федерализъм и финансови политики, както и счетоводство и финанси в публичния сектор.

ORCID ID: 0000-0002-8758-9756

ISSN 0323-9004

Народно стопански архив

Свищов, година LXXVI книга 1 - 2023

Фондовата система за пенсионно осигуряване в Армения: проблеми, перспективи за развитие и роля за ръста на икономиката

Настъпващите промени в счетоводната професия и счетоводната практика под въздействието на технологиите

Данъчно облагане на информационните и комуникационните технологии и данъчните приходи в слабо развита икономика

Държавната намеса в дейности в областта на икономиката в условия на пандемия: прилики и разлики на равнище ЕС

Клиентоцентричен подход за финансово-икономическо изследване на дружествата за частна охранителна дейност

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

СВИЩОВ

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:

Проф. д-р Андрей Захариев – главен редактор
Проф. д-р Йордан Василев – зам. главен редактор
Проф. д-р Стоян Проданов
Доц. д-р Искра Пантелеева
Доц. д-р Пламен Йорданов
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Пламен Петков
Доц. д-р Анатолий Асенов
Доц. д-р Тодор Кръстевич

МЕЖДУНАРОДЕН СЪВЕТ:

Проф. д-р ик.н. Михаил А. Ескиндаров – Финансов университет при Правителството на Руската федерация, Москва (Русия).
Проф. д-р ик.н. Григоре Белостечник – Молдовска академия за икономически изследвания, Кишинев (Молдова).
Проф. д-р ик.н. Михаил Ив. Зверяков – Одески държавен икономически университет, Одеса (Украйна).
Проф. д-р ик.н. Андрей Крисоватий – Тернополски национален икономически университет, Тернопол (Украйна).
Проф. д-р ик.н. Йон Кукуй – Университет Валахия, Търговище (Румъния)
Проф. д-р Кен О'Нийл – Университет Ълстер (Ирландия)
Проф. д-р Ричард Торп – Университет Лийдс (Великобритания)
Проф. д-р ик.н. Олена Непочатенко – Умански национален аграрен университет, Уман (Украйна)
Проф. д-р ик.н. Дмитрий Лукьяненко – Киевски национален икономически университет „Вадим Гетман”, Киев (Украйна)
Доц. д-р Мария Стефан – Университет „Валахия”, Търговище (Румъния)
Доц. д-р Анисоара Дунка – Университет "Валахия", Търговище (Румъния)
Доц. д-р Владимир Климуk – Брановички държавен университет, Бранович (Беларус)

Екип за техническо обслужване:

Технически секретар: д-р Росица Проданова
Стилов редактор: Анка Танева
Превод английски: ст. преп. Венцислав Диков и ст. преп. д-р Маргарита Михайлова

Адрес на редакцията:

5250 Свищов, ул. „Ем. Чакъров” 2
Проф. д-р Андрей Захариев – главен редактор
☎ (+359) 889 882 298
Д-р Росица Проданова – технически секретар
☎ (+359) 631 66 309, e-mail: nsarhiv@uni-svishtov.bg
Благовеста Борисова – компютърен дизайн
☎ (+359) 882 552 516, e-mail: b.borisova@uni-svishtov.bg

Отпечатването на списанието за 2023 г. се осъществява с безвъзмездната финансова помощ на Фонд „Научни изследвания” – Договор ДНП № КП-06-НП4-36 по конкурс „Българска научна периодика – 2023 г.”

© Академично издателство „Ценов” – Свищов
© Стопанска академия „Димитър А. Ценов” – Свищов

НАРОДНОСТОПАНСКИ АРХИВ

ГОДИНА LXXVI, КНИГА 1 – 2023

СЪДЪРЖАНИЕ

Мариам Восканян

Фондовата система за пенсионно осигуряване в Армения: проблеми, перспективи за развитие и роля за ръста на икономиката /3

Мария Павлова, Райна Петрова

Настъпващите промени в счетоводната професия и счетоводната практика под въздействието на технологиите /27

Корделия Омодеро

Данъчно облагане на информационните и комуникационните технологии и данъчните приходи в слабо развита икономика /46

Константин Колев, Мая Цоклинова

Държавната намеса в дейности в областта на икономиката в условия на пандемия: прилики и разлики на равнище ЕС /62

Русалин Русалинов

Клиентоцентричен подход за финансово-икономическо изследване на дружествата за частна охранителна дейност /85